

De propostes, llavors i sobiranies

La terra, per qui la treballa diu un vell i bell lema comunista camperol. Un lema que, en un exercici fantàstic de síntesi, situa la clau de volta en la sobirania productiva, és a dir, la capacitat absoluta de decidir què fer i de treure rèdits del treball fet. De guanyar-se la vida, en resum. És l'antítesi del capitalisme, on l'empresari explota el treballador i n'expropia els productes fruit del seu treball. Vaja, que en viu a costa a seva i encara se'n vol posar la medalla, mentre el treballador és cada dia més empobrit. Salvant les distàncies materials i centrant-nos només en les descriptives, podríem dir que és una mica com el que ha passat amb la idea del Mercat de Pagès a la nostra comarca.

En el ple de maig de 2020 del Consell Comarcal del Baix Camp, el grup comarcal de la CUP-Amunt vam presentar una moció per a potenciar els productors locals i el consum de productes de proximitat, tal com resava el seu títol. Aquesta moció tenia tres punts d'acord: en primer lloc, que els productors locals que ho desitgessin disposessin d'un espai proper on oferir els seus productes; en segon lloc, que aquest espai estigués lligat a un Mercat, com a espai i representant màxim de productes locals des de sempre, i, en tercer lloc, es proposava d'aprofitar l'espai disponible al mercat del Carrilet per a ubicar una cooperativa de productors locals que serveixi de punt de venda i de lloc d'enllaç per a mostrar els productes de la terra.

Els grups comarcals ens hi van votar en contra. Malgrat això, passat un temps i, com ve sent habitual, el govern del Consell Comarcal del Baix Camp ens ha donat la raó i ara tira endavant el mercat de pagès itinerant.

Aquest seguit de peticions eren reflex de la feina que havíem fet les dues conselleres cupaires al Pla d'Acció Comarcal (PAC) i de les mancances detectades en el desenvolupament del servei del Banc de Terres. Com sempre hem fet durant tot el mandat, vam aportar tot un seguit de clàusules socials, integradores i feministes en l'accés al Banc de Terres, fruit de la necessitat expressada per les tècniques, que veien com els resultats d'accés no es corresponien a les demandes. Els productors locals no sabien com treure el seu producte al mercat, els mancava la sortida comercial, cosa que perjudicava el seu objectiu legítim de viure de la terra.

D'aquí va sorgir la idea d'un mercat de pagès itinerant, que voltés pels pobles del Camp i que comercialitzés els productes del Banc de Terres i dels productors locals. Està clar que el pagès no pot ser botiguer alhora, així que les parades oferirien els seus productes però estarien gestionades per gent del territori que farien de venedores. En aquest punt, també hi vam afegir clàusules socials, integradores i feministes per a garantir que les persones que més necessitaven la feina tinguessin prioritat a l'hora d'accedir a aquest lloc de treball.

Portat a terme segons els requisits que ha plantejat la CUP des de l'inici del mandat, tothom hi guanya, amb el Mercat de Pagès itinerant. Dona sortida als productes de les pageses del Banc de Terres, ofereix un servei de producte fresc i de proximitat als pobles del Camp, fomenta el producte local de petites productores, fomenta la col·laboració entre petites productores i crea vincles de territori.

Cal entendre la defensa del producte i dels productors locals com una defensa de la sobirania productiva, econòmica i alimentària del conjunt de la població. A menys pagesia i menys producte local, més gran superfície i més importació. A menys producció local i sense clàusules socials, més globalització capitalista, és a dir, més desigualtat. En un país com el nostre, on el 70% de la població dels Països Catalans treballa al sector serveis, la dependència econòmica i alimentària és enormement preocupant. L'autosuficiència alimentària ha de servir per reduir la petjada ecològica

del transport de llarga distància. La sobirania alimentària és un element clau de la sobirania econòmica del conjunt de la població.

La constitució d'un Mercat de Pagès no s'ha d'entendre com una anècdota aïllada o una atracció simpàtica per als consumidors de ciutat, sinó que ha de servir per a generar un nou sentit al consum al mateix temps que es facilita una producció arrelada al territori. Les diferents crisis que ja patim (socials, econòmiques, mediambientals) no se solucionaran amb les mateixes velles receptes de sempre, sinó que calen noves propostes que, sumades, puguin anar encaminades cap a punt d'inflexió. No podem seguir consumint productes de l'altra punta del món i menys quan les nostres terres es tornen ermes per abandonament o són destruïdes per a usos explotadors i contaminants, només al servei de l'enriquiment dels de sempre. Hi ha una altra manera de viure i és amb la mirada posada al futur, és a dir, al servei de la majoria de la població i de la supervivència a la terra.

De debò que esperem que la nostra proposta de 2020 es dugui a terme com cal i tingui molt d'èxit, un èxit per totes les residents del Camp. Les propostes de la CUP no les sembla qui les cull, però en podrà gaudir tothom, com naltros volíem. Bon profit!

Mònica Pàmies és regidora consellera comarcal del Baix Camp per la CUP.